

PRACE NAUKOWE

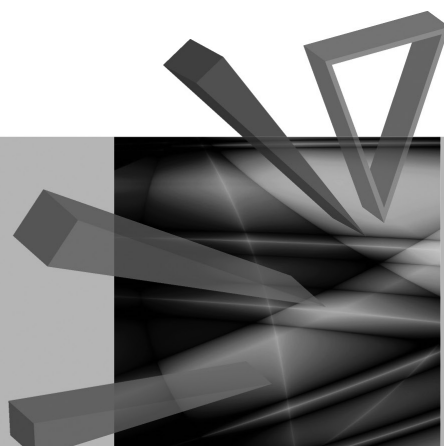
Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu

RESEARCH PAPERS

of Wrocław University of Economics

253

Wybrane problemy współpracy polsko-czeskiej: gospodarka i infrastruktura

Redaktorzy naukowi

Stanisław Korenik

Anna Mempel-Śnieżyk

Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
Wrocław 2012

Recenzenci: Beata Filipiak, Piotr Hlaváček

Redaktor Wydawnictwa: Barbara Majewska

Redaktor techniczny: Barbara Łopusiewicz

Korektor: Justyna Mroczkowska

Łamanie: Beata Mazur

Projekt okładki: Beata Dębska

Publikacja jest dostępna w Internecie na stronach:

www.ibuk.pl, www.ebscohost.com,

The Central and Eastern European Online Library www.ceeol.com,

a także w adnotowanej bibliografii zagadnień ekonomicznych BazEkon

http://kangur.uek.krakow.pl/bazy_ae/bazekon/nowy/index.php

Informacje o naborze artykułów i zasadach recenzowania

znajdują się na stronie internetowej Wydawnictwa

www.wydawnictwo.ue.wroc.pl

Kopiowanie i powielanie w jakiegokolwiek formie
wymaga pisemnej zgody Wydawcy

© Copyright by Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
Wrocław 2012

ISSN 1899-3192

ISBN 978-83-7695-285-7

Wersja pierwotna: publikacja drukowana

Druk: Drukarnia TOTEM

Spis treści

Wstęp	7
Niki Derlukiewicz: Polsko-czeska współpraca transgraniczna jednostek samorządu terytorialnego z województwa dolnośląskiego	9
Piotr Hajduga: Partnerstwo publiczno-prywatne w Polsce i Republice Czeskiej.....	17
Stanisław Korenik: Kształtowanie się zjawisk społeczno-ekonomicznych na obszarach przygranicznych Dolnego Śląska – nowe semiperyferie.....	32
Małgorzata Krul, Lech Krupa: Usti nad Łabą – ocena i perspektywy rozwoju czeskiego miasta przemysłowego.....	48
Paweł Kurant: Europejska współpraca terytorialna jako instrument polityki regionalnej Unii Europejskiej w latach 2007-2013	58
Andrzej Luczyszyn: Wzmacnianie infrastruktury budowlanej na pograniczu polsko-czeskim przez jednostki sektora finansów publicznych na wybranym przykładzie.....	68
Anna Mempel-Śnieżyk: Współpraca polsko-czeska – cele i przykładowe projekty	82
František Molík: Stan wdrażania Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2007-2013 na Dolnym Śląsku.....	90
Małgorzata Rogowska: Finansowanie współpracy terytorialnej na pograniczu polsko-czeskim ze środków Unii Europejskiej w latach 2007-2013 ...	94
Dorota Rynio: Wykorzystanie uwarunkowań naturalnych w obszarze przygranicznym polsko-czeskim na przykładzie Gór Izerskich i Karkonoszy..	103
Miloslav Šašek: Migrace a trh práce.....	113

Summaries

Niki Derlukiewicz: Polish-Czech cross border cooperation of local government units from Lower Silesia Voivodeship.....	16
Piotr Hajduga: Public-private partnership in Poland and Czech Republic.....	31
Stanisław Korenik: Development of socio-economic phenomena in the border areas of Lower Silesia – new semi-periphery	47
Małgorzata Krul, Lech Krupa: Ústí nad Labem – evaluation and prospects of Czech post-industrial city.....	57
Paweł Kurant: European territorial cooperation as an instrument of EU regional policy in 2007-2013	67

Andrzej Łuczyszyn: Strengthening of the building infrastructure on the Polish-Czech borderland by public finances sector units on the selected example.....	81
Anna Mempel-Śnieżyk: Polish-Czech cooperation – objectives and sample projects.....	89
František Molík: Implementation status of the Operating Program of Cross-Border Cooperation Czech Republic – Poland 2007-2013 in Lower Silesia.....	93
Małgorzata Rogowska: Financing territorial cooperation on Polish-Czech border from the European Union funds in 2007-2013.....	102
Dorota Rynio: Utilization of natural conditions in the borderland between Poland and Czech Republic – on the example of the Izerskie and the Kar-konosze mountains.....	112
Miloslav Šašek: Migration and labour market.....	127

Piotr Hajduga

Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

PARTNERSTWO PUBLICZNO-PRYWATNE W POLSCE I REPUBLICIE CZESKIEJ

Streszczenie: Jednym z głównych czynników, który wpływa na rozwój gospodarczy kraju oraz wzrost konkurencyjności gospodarki, jest poziom infrastruktury. W warunkach ograniczonych nakładów na inwestycje interesującą alternatywę finansowania rozwoju infrastruktury publicznej może stanowić współpraca sektora publicznego i prywatnego w formie partnerstwa publiczno-prywatnego. PPP jest stosunkowo nową instytucją w porządku prawnym Polski, jak również Republiki Czeskiej, natomiast wiele państw ma już w tej dziedzinie bogate doświadczenia, które jednoznacznie dowodzą, że stosowanie koncepcji PPP przyniosło wymierne korzyści z zakresu rozwoju infrastruktury zarówno w krajach europejskich, jak i na całym świecie.

Słowa kluczowe: partnerstwo publiczno-prywatne, finansowanie, inwestycje publiczne, czynniki i bariery rozwoju PPP.

1. Wstęp

Partnerstwo publiczno-prywatne (*Public-Private Partnership* – PPP) staje się przyszłością w sferze gospodarki samorządowej, szczególnie finansowej¹. Istotę PPP stanowi długoterminowa współpraca sektora publicznego i prywatnego w realizacji zadań publicznych². Mimo że na świecie PPP zdobyło już popularność i na stałe zapisało się jako ważny instrument finansowy, to w Polsce, a także w Republice Czeskiej nadal pozostaje instrumentem w fazie wczesnego rozwoju. Od początku 2009 r. wokół modelu PPP tworzony jest przyjazny klimat sprzyjający powstaniu inicjatyw zmierzających do faktycznego wykorzystania możliwości sektora prywatnego w zakresie świadczenia usług publicznych³.

W literaturze przedmiotu podkreśla się, że instytucji partnerstwa publiczno-prywatnego nie da się dokładnie opisać jedną definicją ani też wskazać konkretnych

¹ D. Korenik, S. Korenik, *Stosunki samorządowo-bankowe a rozwój społeczno-ekonomiczny w przestrzeni*, Wydawnictwo Fachowe CeDeWu, Warszawa 2007, s. 155.

² J. Zysnarski, *Partnerstwo publiczno-prywatne. Teoria i praktyka*, ODiDK, Gdańsk 2003, s. 40.

³ D. Hajdys, *Partnerstwo publiczno-prywatne jako element zarządzania publicznego*, [w:] *Dylematy i wyzwania finansów publicznych*, red. T. Juja, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu nr 141, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Poznań 2010, s. 601.

schematów rozwiązań w tej dziedzinie. Każdorazowe zastosowanie PPP powinno wynikać z warunków lokalnych i regionalnych oraz specyfiki rozwiązywanego problemu. Zazwyczaj w realizowanym zadaniu głównym chodzi o pozyskanie niezbędnych środków finansowych, zmniejszenie kosztów świadczonych usług, uzyskanie dostępu do nowych technologii, a także ograniczenie ryzyka⁴. Metoda PPP stosowana jest najczęściej w projektach infrastrukturalnych, wymagających – z uwagi na dużą liczbę uczestników, wysoki stopień skomplikowania i pokazną wartość – znacznych nakładów inwestycyjnych oraz zaangażowania ekspertów ze znajomością *know-how*, którymi na ogół nie dysponuje sektor publiczny⁵.

Partnerstwo publiczno-prywatne jest formą pozyskiwania kapitału prywatnego przez sektor publiczny, wymagającą sprzyjającego stabilnego otoczenia ekonomicznego, politycznego, prawnego, jak również społecznego⁶.

W ramach partnerstwa publiczno-prywatnego realizuje się najczęściej następujące cele⁷:

- przekształcenie sektora publicznego z dostawcy obiektów w dostawcę usług publicznych,
- wzrost innowacyjności technicznej i technologicznej w obszarze usług publicznych,
- rozłożenie ryzyka inwestycyjnego,
- przyspieszenie rozwoju infrastruktury,
- zwiększenie efektywności świadczenia usług infrastrukturalnych.

Partnerstwo publiczno-prywatne jest dziś obecne na całym świecie. Pierwszym impulsem do tworzenia PPP są problemy⁸ z właściwą realizacją zadań przez podmioty publiczne. Kolejne dwa warunki niezbędne dla zawiązania PPP to istnienie lidera (osoby lub instytucji), który będzie umiał pokonać bariery finansowe, a także właściwego środowiska prawno-instytucjonalnego, umożliwiającego istnienie partnerstwa w określonym kraju i dziedzinie⁹.

⁴ H. Janowska, *Strategie finansowania gminnych inwestycji infrastrukturalnych w Polsce*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2002, s. 126-136; J. Zysnarski, wyd. cyt., s. 9-14.

⁵ J. Listkiewicz i in., *Metody realizacji projektów inwestycyjnych. Planowanie, finansowanie, ocena*, ODiDK, Gdańsk 2004, s. 94.

⁶ K. Brzozowska, *Partnerstwo publiczno-prywatne w Polsce*, [w:] *Kształtowanie się nowej przestrzeni w gospodarce globalnej*, red. S. Korenik, M. Łyszczak, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 195, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2011, s. 11.

⁷ K. Brzozowska, *Partnerstwo publiczno-prywatne. Przestanki, możliwości, bariery*, Wydawnictwo Fachowe CeDeWu, Warszawa 2006, s. 23.

⁸ Przede wszystkim ważne są problemy finansowe publicznych budżetów, które nie są w stanie udźwignąć stojących przed nimi zobowiązań. Wśród proponowanych rozwiązań tego kryzysu pojawia się PPP (a nawet prywatyzacja), jednak ze względu na swoją złożoność, a także szereg barier organizacyjnych i mentalnych nie zawsze jest ono wykorzystywane.

⁹ A. Kopańska, *Czynniki rozwoju partnerstwa publiczno-prywatnego w polskich samorządach*, [w:] *Ekonomiczne i organizacyjne instrumenty wspierania rozwoju lokalnego i regionalnego*, red. B. Filipiak, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 471, Ekonomiczne Problemy Usług nr 11, t. I, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2007, s. 173.

Celem opracowania jest ocena rozwoju partnerstwa publiczno-prywatnego w Polsce oraz Republice Czeskiej na tle uwarunkowań formalnoprawnych. Analizę przeprowadzono na podstawie badań literaturowych z zakresu inwestycji publicznych i PPP, obowiązujących regulacji prawnych oraz bieżącego monitorowania zmian zachodzących na gruncie PPP.

2. Formy organizacyjno-prawne partnerstwa publiczno-prywatnego

Założenie partnerstwa publiczno-prywatnego jest bardzo proste – sektor publiczny wraz z partnerem prywatnym wspólnie realizują zadanie należące do domeny publicznej, którym może być zarówno¹⁰:

- inwestycja w infrastrukturę (np. budowa autostrady, lotniska, elektrowni, spalarni śmieci, parkingów, placówek medycznych i opiekuńczych, domów komunalnych oraz wielu innych obiektów),
- jak i świadczenie usługi w zakresie zadania publicznego na zasadzie koncesji (np. usługa ogólnodostępnego szerokopasmowego Internetu, usługi porządkowe, lecznictwo, edukacja, obronność, świadczenia socjalne i wiele innych).

Jednakże budowa struktury partnerstwa publiczno-prywatnego jest dość złożonym procesem, gdyż należy w niej uwzględnić potrzeby i oczekiwania dużej liczby podmiotów zaangażowanych w to przedsięwzięcie. Po stronie prywatnej zainteresowanymi podmiotami będą głównie inwestorzy, kredytodawcy oraz firmy świadczące usługi budowlane i eksploatacyjne. Natomiast po stronie publicznej będą to władze publiczne kształtujące politykę w zakresie PPP i jednostki zamawiające oraz ludność, korzystająca z obiektów dostarczanych na drodze PPP¹¹.

Współpraca pomiędzy sektorem publicznym a prywatnym może przybierać różne formy, które wynikają ze specyfiki projektowanego przedsięwzięcia (por. tab. 1).

Różnorodność form wynika z roli kapitału prywatnego oraz ryzyka obu stron. Podział ryzyka pomiędzy sektorami sprowadza się do właściwego zdefiniowania rodzajów ryzyka, jakie mogą wystąpić w trakcie realizacji projektu, oraz odpowiedniego ich podziału. Podział ten powinien zostać dokonany w sposób uwzględniający najlepsze predyspozycje każdej ze stron do przyjęcia określonej odpowiedzialności. Jeśli podmiot prywatny zobowiązuje się do przyjęcia na siebie większej odpowiedzialności za prawidłowy przebieg projektu, a tym samym przyjmuje więcej zdefiniowanych rodzajów ryzyka, to w zamian oczekuje wyższej stopy zwrotu z inwestycji i większego wpływu na wykonywanie zadania¹².

¹⁰ <http://ipp.pl/ppp/dlaczego-ppp> (22.03.2012).

¹¹ E.R. Yescombe, *Partnerstwo publiczno-prywatne, zasady wdrażania i finansowania*, Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., Kraków 2008, s. 13.

¹² D. Hajdys, wyd. cyt., s. 602.

Tabela 1. Formy udziału sektora prywatnego w inwestycjach publicznych

Model	Opis	Własność aktywów	
1	2	3	
Kontrakty na wykonawstwo	Są zawierane między sektorem publicznym a podmiotami prywatnymi na wykonanie określonego zakresu prac projektowo-budowlanych, wykończeniowych, dostaw urządzeń oraz zadań wynikających z obowiązku nadzoru projektowego i budowlanego. Podmioty prywatne nie angażują swojego kapitału. Wykonują jedynie zlecone przez sektor publiczny prace wykonawcze. W umowie zawartej z sektorem publicznym o wykonawstwo danej inwestycji ryzyko sektora prywatnego jest ograniczone do ryzyka zapłaty za wykonane prace.	publiczna	
Kontrakty podwykonawcze		publiczna	
Kontrakty na nadzór techniczny		publiczna	
Kontrakty na świadczenie usług	Są zawierane między sektorem publicznym a podmiotami prywatnymi na świadczenie ściśle określonych usług w imieniu władz publicznych. Podmioty prywatne nie angażują swojego kapitału. Wykonują usługi infrastrukturalne na rzecz społeczeństwa w imieniu władz publicznych. Za ich wykonanie otrzymują zapłatę z sektora publicznego. W przypadku gdy świadczone usługi mają charakter odpłatny, korzystający z usług rozliczają się z sektorem publicznym.	publiczna	
Kontrakty na zarządzanie	Podmioty prywatne ponoszą odpowiedzialność za eksploatację i utrzymanie systemu infrastrukturalnego lub określonego urządzenia publicznego na mocy umów zawartych z sektorem publicznym. Za wykonaną pracę zarządcy prywatni otrzymują zapłatę z sektora publicznego. Odpowiedzialność prywatnych zarządców sprowadza się do użytkowania istniejących urządzeń i obiektów w sposób gwarantujący odpowiednią wydajność i zapewniający ich odpowiedni stan techniczny. Natomiast rozwój inwestycji i związane z tym nakłady nadal pozostają w gestii sektora publicznego.	publiczna	
Leasing	Umowy leasingowe są zawierane między władzami publicznymi a podmiotami prywatnymi. Na ich mocy podmioty publiczne udostępniają podmiotom prywatnym urządzenia do czasowego użytkowania (na okres trwania umowy) za dodatkową odpłatnością uwzględniającą część wartości użytkowanych urządzeń. Umowy leasingowe są zawierane często z kontraktami o zarządzanie lub kontraktami koncesyjnymi.	publiczna	prywatna
Koncesje	Najbardziej popularna forma włączania sektora prywatnego w finansowanie infrastruktury gospodarczej. W ramach koncesji władze publiczne udzielają pozwoleń na inwestowanie i eksploatowanie urządzeń lub całych systemów infrastrukturalnych przy zachowaniu przez sektor publiczny prawa do regulowania cen za świadczone usługi	publiczna	prywatna

1	2	3	4
	<p>przez ustalony okres, najczęściej na 20-30 lat, chociaż zdarzają się przypadki udzielania koncesji na lat 50 i dłużej. W czasie trwania koncesji koncesjonariusz prowadzi proces inwestycyjny i eksploatację we własnym imieniu i na własne ryzyko. Podstawowym założeniem w kontraktach koncesyjnych jest przyznanie sektorowi prywatnemu prawa do własności aktywów przez okres trwania koncesji. Podmiot prywatny wchodzi w bezpośrednie relacje z konsumentami i jest dostawcą usług na własny rachunek, ponosząc pełną odpowiedzialność za ich poziom i jakość.</p> <p>Udział kapitału prywatnego w formie koncesji przybiera różne formy. Do najczęściej spotykanych w praktyce należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • BOT (<i>Build-Operate-Transfer</i>) – buduj–eksploatuj–przekaż; • BOO (<i>Build-Own-Operate</i>) – buduj–przejmij na własność–eksploatuj; • BT (<i>Build-Transfer</i>) – buduj–przekaż; • BLT (<i>Build-Lease-Transfer</i>) – buduj–weź w leasing–przekaż; • CAO (<i>Contract-Add-Operate</i>) – podpisz umowę–uzupełnij–eksploatuj; • DOT (<i>Develop-Operate-Transfer</i>) – rozwiń–eksploatuj–przekaż; • ROT (<i>Rehabilitate-Operate-Transfer</i>) – odtwórz–eksploatuj–przekaż; • ROO (<i>Rehabilitate-Own-Operate</i>) – odtwórz–przejmij na własność–eksploatuj. 		
Sprzedaż aktywów	Nie jest tak popularna jak inne formy. Wynika to z istoty dóbr publicznych, które zgodnie ze swoją nazwą mają służyć ogółowi społeczeństwa, co powinny gwarantować podmioty publiczne. W rzeczywistości występują przypadki prywatyzacji infrastruktury.	publiczna	prywatna

Źródło: opracowanie własne na podstawie: K. Brzozowska, *Partnerstwo publiczno-prywatne w Polsce*, [w:] *Kształtowanie się nowej przestrzeni w gospodarce globalnej*, red. S. Korenik, M. Łyszczak, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 195, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, Wrocław 2011, s. 12-14.

3. Korzyści i zagrożenia wynikające z partnerstwa publiczno-prywatnego

Podstawą udanego wdrażania partnerstwa publiczno-prywatnego są jasno określone role stron, rozłożona odpowiedzialność finansowa za zobowiązania wynikające z realizacji projektu, a także ustalenie dominującego partnera w strukturze zarządza-

nia projektem oraz dopasowane regulacje prawne umożliwiające przeprowadzenie takich projektów¹³.

Dzięki podziałowi zadań, odpowiedzialności i ryzyka w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego osiąga się najbardziej efektywny ekonomicznie sposób tworzenia infrastruktury i dostarczania usług publicznych. Każda ze stron czerpie ze współpracy własne korzyści – proporcjonalne do swego zaangażowania. Do kluczowych elementów współpracy w ramach PPP zaliczyć można¹⁴:

- współpracę sektora publicznego z sektorem prywatnym,
- umowny charakter (w ramach stosunku cywilnoprawnego),
- charakter celowy: realizacja przedsięwzięć (budowa infrastruktury, dostarczanie usług) tradycyjnie wykonywanych przez stronę publiczną,
- optymalny podział zadań,
- podział ryzyk,
- obustronną korzyść.

Partnerstwo publiczno-prywatne jest alternatywą dla zamawiania obiektów przez sektor publiczny, czyli tzw. zamówień publicznych, w których to jednostka zamawiająca ustala wymagania techniczne i plan konstrukcyjny obiektu, następnie organizuje przetarg i płaci prywatnemu wykonawcy za budowę obiektu. Należy jednak zaznaczyć, że to jednostka zamawiająca musi pokryć pełne koszty budowy z uwzględnieniem ewentualnego przekroczenia kosztów. Ponadto eksploatacja oraz remonty obiektu pozostają całkowicie po stronie jednostki zamawiającej. Co więcej, wykonawca nie ponosi odpowiedzialności za funkcjonowanie obiektu w długim okresie, czyli po okresie gwarancyjnym. Natomiast w PPP zasady są nieco inne, gdyż jednostka zamawiająca podaje swoje wymagania w formie „efektu końcowego”, który określa usługi publiczne, jakie mają być świadczone przez obiekt, nie wskazując jednak, w jaki sposób ma to być osiągnięte. Zatem w PPP do strony prywatnej należy przygotowanie planu konstrukcyjnego oraz wykonanie zadania (z uwzględnieniem także eksploatacji), tak by spełniało ono oczekiwania zamawiającego¹⁵. Zatem PPP przenosi ryzyko związane z kosztami remontów obiektu na partnera prywatnego. PPP umożliwia także rozłożenie kosztów kapitałowych obiektu publicznego na cały okres realizacji przedsięwzięcia, a zatem nie obciąża nim od razu budżetu publicznego, co daje sektorowi publicznemu szansę na przełamanie bariery krótkoterminowych ograniczeń budżetowych. Poza tym PPP umożliwia przyspieszenie inwestycji infrastrukturalnych, dzięki czemu obiekty mogą powstawać od razu w całości (a nie etapami, np. kolejne odcinki dróg)¹⁶.

Pomimo wielu trudności, jakie wiążą się z prawidłowo przygotowaną koncepcją przedsięwzięcia w ramach formuły partnerstwa publiczno-prywatnego, wskazuje się na korzyści, jakie występują przy wykorzystaniu tego instrumentu (por. tab. 2).

¹³ K. Brzozowska, *Partnerstwo publiczno-prywatne w Polsce...*, s. 14.

¹⁴ *Partnerstwo publiczno-prywatne. Poradnik*, red. B. Korbus, Urząd Zamówień Publicznych, Warszawa 2010, s. 22.

¹⁵ E.R. Yescombe, wyd. cyt., s. 21.

¹⁶ Tamże, s. 44.

Podstawową korzyścią, jaka wynika z partnerstwa publiczno-prywatnego, jest wzrost strumienia kapitału przeznaczanego na inwestycje w sektorze publicznym przy ograniczeniu zaangażowania środków finansowych tego sektora. Ma to istotne znaczenie w obliczu niskich wydatków infrastrukturalnych w skali całej gospodarki, a także możliwości pozyskiwania środków z funduszy unijnych.

Tabela 2. Zakres korzyści płynących w ramach PPP

Korzyści dla sektora publicznego	Obszary zastosowania PPP	Korzyści dla sektora prywatnego
<ul style="list-style-type: none"> • podział ryzyka i odpowiedzialności, • lepsze zarządzanie projektem, • większa efektywność operacyjna, • możliwość zastosowania doświadczenia i <i>know-how</i> partnera prywatnego, • redukcja kosztów realizacji przedsięwzięcia, • lepsza terminowość dostaw, • wzrost jakości dostarczonych usług, • bardziej efektywne wykorzystanie publicznych funduszy, • przyspieszenie rozwoju infrastruktury. 	<ul style="list-style-type: none"> • transport publiczny, • drogi, tunele, • sektor wodociągowo-kanalizacyjny (oczyszczalnie ścieków), • wysypiska śmieci, • budowa obiektów rekreacyjnych, • energetyka, • szkoły, uczelnie, • ochrona zdrowia, • obronność, • lotniska, • szybka kolej. 	<ul style="list-style-type: none"> • możliwość osiągnięcia zysku, • gwarancja długoterminowego i stabilnego kontraktu, • dostęp do funduszy publicznych, • dążenie do osiągania dobrych wyników i dostarczania usług wysokiej jakości, • możliwość generowania dodatkowych przychodów od stron trzecich, • kreowanie i rozpowszechnienie wizerunku rzetelnego partnera.

Źródło: M. Gasz, *Partnerstwo publiczno-prywatne jako instrument realizacji zadań publicznych*, [w:] *Sektor publiczny we współczesnej gospodarce*, red. R. Przygodzka, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2008, s. 254.

Oprócz korzyści przedstawionych w tabeli 2 do zalet wynikających z partnerstwa publiczno-prywatnego zaliczyć należy¹⁷:

- oszczędności w budżecie – jest to szczególnie istotne w okresie ograniczonych środków budżetowych oraz braku możliwości powiększania poziomu zadłużenia,
- możliwość obniżenia kosztów inwestycyjnych,
- przyspieszenie terminów rozruchu obiektów i dostaw związanych z nim usług, gdyż podmiot prywatny zainteresowany jest jak najszybszym uruchomieniem inwestycji,
- wprowadzenie rywalizacji kapitału prywatnego w sferę dostarczania usług publicznych,

¹⁷ D.A. Hałaburda, *Partnerstwo publiczno-prywatne a możliwości finansowania inwestycji komunalnych*, [w:] *Samorząd terytorialny w zintegrowanej Europie*, red. B. Filipiak, A. Szewczuk, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 426, Ekonomiczne Problemy Usług nr 1, t. I, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2006, s. 192-193.

- podniesienie efektywności eksploatacji,
- rozszerzenie źródeł finansowania rozwoju jednostki samorządu terytorialnego,
- wykorzystanie modelu PPP jako wkładu własnego w celu pozyskania środków z Unii Europejskiej,
- zapewnienie dostaw oraz jakości świadczonych usług publicznych przez długi czas, co wynika z wieloletnich umów,
- transfer nowoczesnych technologii,
- złamanie monopolu samorządu na dostarczanie usług publicznych,
- zwiększenie ilości inwestycji infrastrukturalnych,
- budowa zaufania publiczno-prywatnego oraz przejrzystość systemu wzajemnych powiązań.

Przedsięwzięcia realizowane metodą partnerstwa publiczno-prywatnego mogą przyczynić się do powstania korzyści, ale w przypadku niewłaściwego skonstruowania umowy mogą nieść za sobą olbrzymie ryzyko niepowodzenia¹⁸. Wśród zagrożeń prawidłowego rozwoju współpracy pomiędzy sektorem publicznym a prywatnym wymienić można¹⁹:

- ograniczenie wpływu samorządów lokalnych na wybór inwestycji,
- czasochłonne i kosztochłonne przygotowanie projektów – wysokie koszty przetargów,
- wzrost opłat za korzystanie z obiektów infrastruktury,
- osłabienie pozycji negocjacyjnej władz publicznych,
- wyższe koszty finansowania z uwagi na wysokie koszty transakcyjne (koszty wynajmu doradców prawnych, technicznych, finansowych),
- ograniczone możliwości zmiany warunków w czasie trwania umowy ze względu na długoterminowy okres ich obowiązywania,
- ograniczenie dostępności do usług,
- utratę miejsc pracy przez pracowników sektora publicznego,
- ograniczenie wpływu administracji publicznej na działania eksploatacyjne podmiotu prywatnego,
- utratę możliwości zarządzania przez sektor publiczny projektem przez czas trwania umowy PPP,
- zagwarantowanie podmiotowi prywatnemu przez sektor publiczny minimum przychodów, jeśli popyt na usługi będzie niższy od prognozowanego,
- podwyższanie poziomu opłat przez podmiot prywatny w ramach zasady swobody ustalania cen.

Wszystkie wymienione ograniczenia mogą zostać zminimalizowane poprzez stabilne i spójne przepisy prawne oraz właściwie skonstruowaną umowę, poprzedzoną rzetelną analizą korzyści i zagrożeń.

¹⁸ D. Hajdys, *Perspektywy wykorzystania partnerstwa publiczno-prywatnego przez jednostki samorządu terytorialnego*, [w:] *Sektor publiczny...*, s. 276.

¹⁹ K. Brzozowska, *Partnerstwo publiczno-prywatne w Europie, cele, uwarunkowania, efekty*, Wydawnictwo Fachowe CeDeWu, Warszawa 2010, s. 34.

4. Rozwój partnerstwa publiczno-prywatnego w Polsce i Republice Czeskiej

Na tle rozwiązań stosowanych w innych krajach członkowskich Unii Europejskiej rozwój partnerstwa publiczno-prywatnego w Polsce i Czechach nie przebiega dynamicznie. W tabeli 3 przedstawiono etapy rozwoju PPP.

Tabela 3. Etapy rozwoju PPP w Polsce i Czechach

Etap I	Etap II	Etap III
Określenie zakresu polityki PPP	Rozpoczęcie zmian legislacyjnych	W całości zdefiniowany „system”
Sprawdzenie wiarygodności prawnej	Opublikowanie wytycznych do realizacji PPP	Likwidacja prawnych przeszkód
Zidentyfikowanie potrzeb projektów	Utworzenie specjalnej jednostki PPP	Stosowanie usprawnionych modeli PPP
Określenie podwalin koncepcji stosowania PPP	Udoskonalanie modeli PPP	Precyzyjna alokacja ryzyka
Wykorzystanie doświadczeń z wcześniejszych kontraktów lub z innych sektorów	Umacnianie pozycji na rynku	Trwały napływ długoterminowych kontraktów
Rozpoczęcie budowania pozycji rynkowej	Zwiększenie liczby projektów	Długotrwały konsensus polityczny
	Wejście w nowe sektory	Stosowanie pełnej gamy źródeł finansowania
	Wykorzystanie nowych źródeł finansowania	Rozwijanie rynku projektów infrastrukturalnych z włączeniem funduszy emerytalnych i funduszy powierniczych
		Wykwalifikowana obsługa posiadająca doświadczenie we wdrażaniu PPP

Źródło: K. Brzozowska, *Partnerstwo publiczno-prywatne w Europie...*, s. 214.

Dalszy rozwój partnerstwa publiczno-prywatnego w Polsce i Czechach wymagał przeprowadzenia prac legislacyjnych, które miały na celu dostosowanie przepisów prawa do sprawnego prowadzenia projektów PPP (por. tab. 4), dopasowania regulacji zapewniających ochronę zarówno sektora publicznego i prywatnego, jak i użytkowników infrastruktury (odbiorców usług), a także zwiększenia świadomości wśród władz publicznych na temat kompleksowości i korzyści płynących z PPP.

W Polsce istnieje duża presja na przedsięwzięcia PPP z uwagi na duże potrzeby inwestycyjne na poziomie jednostek samorządu terytorialnego, takie jak²⁰:

²⁰ K. Brzozowska, *Partnerstwo publiczno-prywatne...*, s. 227.

- nadrobienie luki infrastrukturalnej w sektorze transportu (projekty drogowe i kolejowe),
- przygotowanie infrastruktury sportowej i towarzyszącej na EURO 2012,
- dopasowanie infrastruktury w różnych sektorach do wymogów UE oraz międzynarodowych standardów (wodociągi i kanalizacja, służba zdrowia, więziennictwo itp.),
- przywrócenie stanu infrastruktury komunalnej do standardów (remonty i budowa ulic, mostów, sieci tramwajowej itp.),
- poprawa jakości życia mieszkańców miast (parkingi, nowe obiekty użyteczności publicznej, dworce kolejowe),
- projekty prestiżowe (parki wodne, stadiony, hale widowiskowo-sportowe),
- centra kongresowe itp.

Tabela 4. Formalnoprawne uwarunkowania rozwoju PPP w Polsce i Czechach

Kraj	Regulacje prawne dotyczące PPP	Proces zatwierdzania projektów PPP
Czechy	Od czerwca 2006 r. obowiązuje ustawa o koncesjach i zamówieniach publicznych dostosowana do warunków odpowiednich dyrektyw unijnych.	<p>Projekty koncesyjne powinny uzyskać przed przystąpieniem do przetargu akceptację:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rządu w przypadku projektów rządowych lub ministerialnych, • władz regionalnych w przypadku projektów regionalnych. <p>Taka sama procedura obowiązuje przy akceptacji kontraktów koncesyjnych.</p> <p>Ponadto każdy kontrakt koncesyjny musi uzyskać formalną opinię eksperta Ministerstwa Finansów na temat skutków finansowych projektu dla budżetu lokalnego lub budżetu państwa.</p>
	W strukturach Ministerstwa Finansów utworzono Centrum PPP, którego zadaniem jest: <ul style="list-style-type: none"> • upowszechnianie wiedzy w zakresie najlepszych praktyk wśród organów publicznych, • współorganizowanie fazy przetargowej dla głównych doradców. 	
	Stowarzyszenie PPP grupujące prywatnych inwestorów: <ul style="list-style-type: none"> • opiniuje i komentuje projekty nowych aktów prawnych i dyrektyw, • działa jako baza informacji przy identyfikowaniu nowych projektów PPP. 	
Polska	Ustawa o PPP z 2009 r. uwzględniająca dyrektywy unijne.	Wymagana zgoda Ministerstwa Finansów przy projektach angażujących środki publiczne w kwocie powyżej 100 mln zł.
	Funkcjonuje od połowy 2008 r. Centrum PPP, którego celem jest: <ul style="list-style-type: none"> • promocja inwestycji PPP, • likwidowanie barier hamujących rozwój PPP, • przygotowywanie wzorców kontraktów i trybów procedury przygotowywania projektów. 	

Źródło: K. Brzozowska, *Partnerstwo publiczno-prywatne w Europie...*, s. 215.

Do głównych czynników, które utrudniają rozwój partnerstwa publiczno-prywatnego, należy zaliczyć przede wszystkim ograniczenia o charakterze: psychologicznym, edukacyjnym, instytucjonalnym i prawnym (por. tab. 5). Skutecznie hamują one rozwój PPP²¹.

Tabela 5. Czynniki utrudniające ekspansję PPP

Bariera	Opis
1	2
Psychologiczna	<p>Opory natury psychologicznej ograniczają rozwój partnerstwa publiczno-prywatnego i są bardzo trudne do przezwyciężenia. Za podstawową przyczynę powszechnie występujących uprzedzeń należy uznać przede wszystkim niski stan wiedzy o PPP oraz związany z tym powszechny brak rozumienia jego istoty. W szczególności na uwagę zasługują następujące kwestie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • powszechne – mimo niskiego stanu wiedzy – kojarzenie PPP z korupcyjnym charakterem związków sektora publicznego z sektorem prywatnym, • trudny do przełamania stereotyp: dobro lub usługa, które „od zawsze” pochodziły od sektora publicznego, stają się domeną inwestora prywatnego, co nie jest łatwe do zaakceptowania przez społeczeństwo, zwłaszcza że korzystanie z dóbr czy usług oferowanych w ramach PPP może być związane z ponoszeniem przez użytkowników opłat wcześniej niepobieranych w ogóle lub znacznie niższych. <p>W Polsce zagadnienie partnerstwa publiczno-prywatnego kojarzy się niestety z nieuczciwymi, przede wszystkim korupcyjnymi praktykami, a perspektywa jego wykorzystania budzi poważne opory, nawet u osób, które w rzeczywistości niewiele mogą powiedzieć o PPP.</p>
Edukacyjna	<p>Partnerstwo publiczno-prywatne stosowane w realizowaniu inwestycji publicznych w Polsce jest ciągle mało znane. Dlatego też rozpropagowanie wiedzy o PPP wydaje się warunkiem niezbędnym do jego wykorzystania na szeroką skalę. Podmioty publiczne, a także ich potencjalni partnerzy prywatni, pozbawieni uczucia niepewności i lęku przed nieznanym, wykazują zwiększone zainteresowanie udziałem we wspólnie realizowanych przedsięwzięciach. Uprzedzenia, w miarę zaawansowania akcji edukacyjnej, tracą stopniowo znaczenie, podczas gdy zdobyta wiedza i przykład innych często okazują się skuteczną zachętą do podejmowania współpracy.</p>
Instytucjonalna	<p>W celu odniesienia korzyści wynikających z zastosowania PPP w realizacji inwestycji publicznych niezbędne jest istnienie odpowiednich ram instytucjonalnych. W krajach wdrażających PPP rozwiązaniem powszechnie stosowanym jest powierzenie koordynacji i nadzorowania zadań związanych z rozwojem partnerstwa wyspecjalizowanemu podmiotowi, wyposażonemu w odpowiednie kompetencje, często ulokowanemu w strukturze administracji rządowej.</p> <p>W Polsce podmioty zainteresowane udziałem w przedsięwzięciach PPP mają możliwość skorzystania z pomocy wyspecjalizowanej jednostki, którą jest fundacja Centrum Partnerstwa Publiczno-Prywatnego. Jej założycielami są 42 podmioty: banki, kancelarie prawne, firmy doradcze, przedsiębiorstwa, regionalne agencje rozwoju, fundacje, związki, izby i stowarzyszenia gospodarcze. Pewną wątpliwość może jednak budzić nadanie jednostce formy organizacji pozarządowej, a nie wcielenie jej w strukturę ministerstwa właściwego do spraw finansów, jak robi to wiele państw.</p>

²¹ A. Cenker, *Partnerstwo publiczno-prywatne jako metoda wykonywania zadań publicznych*, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie – Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2009, s. 186.

Tabela 5, cd.

1	2
Prawna	<p>Jednym z czynników istotnie ograniczających rozwój PPP jest nieodpowiednie środowisko prawne, które nie sprzyja realizacji zadań publicznych z udziałem podmiotów prywatnych. Za środowisko prawne odpowiednie dla danego kraju należy uznać takie rozwiązania w zakresie obowiązujących przepisów prawa, które stwarzają warunki do sprawnego funkcjonowania PPP w tym państwie.</p> <p>Rząd każdego kraju zainteresowanego powszechnym wykorzystaniem PPP dąży do takiego sposobu ułożenia stosownych regulacji w systemie prawnym państwa oraz nadania im takiego brzmienia, które ze względu na specyfikę danego kraju można uznać za optymalne. Konsekwencją takiego podejścia jest znaczne zróżnicowanie rozwiązań stosowanych przez poszczególne kraje, tak jak w praktyce różna okazuje się ich skuteczność.</p> <p>Polska jest przykładem kraju, któremu – jak dotąd – nie udało się ukształtować otoczenia prawnego w sposób umożliwiający wdrażanie przedsięwzięć PPP na dużą skalę.</p> <p>Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (DzU 2005, nr 169, poz. 1420) – kompleksowe źródło prawa, regulujące funkcjonowanie PPP w Polsce od października 2005 r., oraz akty wykonawcze* do ustawy, obowiązujące od lipca 2006 r., spotkały się z ostrą krytyką. Ustawa nie zdała egzaminu i praktycznie nie była stosowana. Na jej podstawie nie zrealizowano żadnej inwestycji. Nadzieje na stworzenie optymalnych ram prawnych dla inwestycji publicznych z udziałem partnerów prywatnych nie zostały spełnione.</p> <p>Nowa Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (DzU 2009, nr 19, poz. 100)** została ograniczona do rozwiązań o charakterze ramowym, tworzących elastyczne ramy funkcjonowania PPP, pozostawiając stronom podejmującym partnerstwo swobodę uzgadniania szczegółów współpracy. Jednocześnie odstąpiono od przepisów o charakterze instruktażowym, którymi obciążona była ustawa z 2005 r.</p> <p>Dziś trudno jednak z całą pewnością stwierdzić, że wejście w życie nowej ustawy o PPP nie stanowi zagrożenia dla spójności i przejrzystości systemu prawnego państwa. Trudno też ocenić, czy rozwiązania prawne zaproponowane w ustawie, zgodnie z oczekiwaniami, umożliwią wreszcie realizację przedsięwzięć z wykorzystaniem PPP i tym samym jego dynamiczny rozwój, co będzie podstawą do uznania otoczenia prawnego partnerstwa publiczno-prywatnego w Polsce za właściwe.</p>

* Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 9 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu, form i zasad sporządzania informacji dotyczących umów o partnerstwie publiczno-prywatnym (DzU 2006, nr 125, poz. 867); Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 czerwca 2006 r. w sprawie ryzyk związanych z realizacją przedsięwzięć w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego (DzU 2006, nr 125, poz. 868); Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30 czerwca 2006 r. w sprawie niezbędnych elementów analizy przedsięwzięcia w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego (DzU 2006, nr 125, poz. 866).

** Ustawa została uchwalona przez Sejm i przekazana do podpisu prezydentowi już w grudniu 2008 r. Prezydent podpisał ją w pierwszych dniach stycznia 2009 r. Ustawa weszła w życie 27 lutego 2009 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: A. Cenker, *Partnerstwo publiczno-prywatne jako metoda wykonywania zadań publicznych*, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie – Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2009, s. 187-194.

Do innych często wymienianych w literaturze czynników utrudniających realizację inwestycji publicznych z wykorzystaniem PPP zalicza się²²:

- niską dochodowość inwestycji, co skutkuje trudnością w znalezieniu partnera prywatnego,

²² Tamże, s. 186.

- brak własnych środków na realizację projektu,
- uciążliwe i kosztochłonne procedury związane z ustawą o PPP,
- przeszkody natury prawnej – zmieniające się przepisy, brak jednoznacznych rozwiązań prawnych,
- niestabilność rynku usług budowlanych, rosnące ceny materiałów budowlanych, brak wykwalifikowanych pracowników w firmach budowlanych,
- małą wiedzę i doświadczenie w zakresie PPP.

Z praktyki różnych państw wynika, że wyeliminowanie barier rozwoju partnerstwa publiczno-prywatnego jest możliwe tylko dzięki udzieleniu odpowiedniego wsparcia przez władze. Dlatego też pełna zaangażowania i determinacji postawa rządu jest niezbędnym warunkiem rozwoju PPP²³.

Pokonanie barier, jak również wykorzystanie czynników sprzyjających partnerstwu publiczno-prywatnemu wymaga wysiłku i determinacji ze strony administracji publicznej. Stosowne starania należy podjąć, gdyż PPP umożliwia pozyskanie środków finansowych na rozwój i utrzymanie infrastruktury oraz zapewnienie jakości usług publicznych. Ponadto realizacja zadań na zasadach PPP niesie ze sobą możliwość skorzystania z innowacyjności, stanowiącej cechę sektora prywatnego, a obcej sektorowi publicznemu²⁴.

Prowadzenie przedsięwzięć PPP uzależnione jest od wielu podmiotów, takich jak: organy ustawodawcze, organy administracji centralnej i terenowej, lokalne społeczności, przedsiębiorcy, prywatni inwestorzy, a także banki²⁵.

Jednocześnie partnerstwa publiczno-prywatnego nie należy traktować jako środka na wszystkie mankamenty sektora publicznego. Ten sposób realizacji zadań publicznych jest alternatywą wobec innych sposobów i powinien być wykorzystywany tylko wówczas, gdy jest optymalny dla wykonania określonego przedsięwzięcia²⁶.

5. Zakończenie

Partnerstwo publiczno-prywatne, przy zachowaniu określonych zasad (gwarancja optymalnego sposobu wykonania zadania przy zachowaniu zasad opłacalności, zachowanie hierarchii celów własnych sektorów publicznego i prywatnego, jasno sprecyzowany podział ryzyka i zobowiązań) może przynieść zarówno stronie publicznej, jak i prywatnej szereg korzyści. Należy mieć nadzieję, że akceptacja formuły PPP będzie wzrastać pod wpływem dobrych przykładów. Proces promowania PPP wspierać powinny odpowiednie szkolenia oraz programy pilotażowe adresowane zarówno do samorządów, jak i wszystkich zainteresowanych²⁷.

²³ Tamże, s. 187.

²⁴ K.K. Sulkowska, *Partnerstwo publiczno-prywatne jako instrument wspierający inwestycje w sektorze publicznym*, [w:] *Sektor publiczny...*, s. 271.

²⁵ Tamże, s. 271.

²⁶ Tamże.

²⁷ M. Gasz, wyd. cyt., s. 260.

Podstawowym czynnikiem, wpływającym na możliwość wyeliminowania bariery nieufności, wydaje się szeroka promocja korzyści wynikających ze współpracy podmiotów prywatnych i publicznych oraz wypracowanie jednolitego trybu postępowania i zasad współpracy między partnerami sektora publicznego i prywatnego, aby stosowanie tego instrumentu finansowego było jak najbardziej transparentne i nie pozostawiało wątpliwości natury etycznej. Dzięki możliwości dokapitalizowania inwestycji przez władze publiczne i Unię Europejską rozwój partnerstwa publiczno-prywatnego w Polsce i Republice Czeskiej może stać się czynnikiem sprzyjającym zwiększeniu skali inwestycji, a przez to rozwojowi gospodarczemu zarówno w wymiarze lokalnym, regionalnym, jak i krajowym²⁸.

Literatura

- Brzozowska K., *Partnerstwo publiczno-prywatne. Przesłanki, możliwości, bariery*, Wydawnictwo Fachowe CeDeWu, Warszawa 2006.
- Brzozowska K., *Partnerstwo publiczno-prywatne w Europie, cele, uwarunkowania, efekty*, Wydawnictwo Fachowe CeDeWu, Warszawa 2010.
- Brzozowska K., *Partnerstwo publiczno-prywatne w Polsce*, [w:] *Kształtowanie się nowej przestrzeni w gospodarce globalnej*, red. S. Korenik, M. Łyszczak, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 195, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław 2011.
- Cenkier A., *Partnerstwo publiczno-prywatne jako metoda wykonywania zadań publicznych*, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie – Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2009.
- Gasz M., *Partnerstwo publiczno-prywatne jako instrument realizacji zadań publicznych*, [w:] *Sektor publiczny we współczesnej gospodarce*, red. R. Przygodzka, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2008.
- Hajdys D., *Partnerstwo publiczno-prywatne jako element zarządzania publicznego*, [w:] *Dylematy i wyzwania finansów publicznych*, red. T. Juja, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu nr 141, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, Poznań 2010.
- Hajdys D., *Perspektywy wykorzystania partnerstwa publiczno-prywatnego przez jednostki samorządu terytorialnego*, [w:] *Sektor publiczny we współczesnej gospodarce*, red. R. Przygodzka, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2008.
- Hałaburda D.A., *Partnerstwo publiczno-prywatne a możliwości finansowania inwestycji komunalnych*, [w:] *Samorząd terytorialny w zintegrowanej Europie*, red. B. Filipiak, A. Szewczuk, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 426, Ekonomiczne problemy usług nr 1, tom I, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2006.
- <http://ippp.pl/ppp/dlaczego-ppp> (22.03.2012).
- Janowska H., *Strategie finansowania gminnych inwestycji infrastrukturalnych w Polsce*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2002.
- Kopańska A., *Czynniki rozwoju partnerstwa publiczno-prywatnego w polskich samorządach*, [w:] *Ekonomiczne i organizacyjne instrumenty wspierania rozwoju lokalnego i regionalnego*, red. B. Filipiak, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 471, Ekonomiczne problemy usług nr 11, t. I, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2007.
- Korenik D., Korenik S., *Stosunki samorządowo-bankowe a rozwój społeczno-ekonomiczny w przestrzeni*, Wydawnictwo Fachowe CeDeWu, Warszawa 2007.

²⁸ Tamże, s. 260.

- Listkiewicz J., Listkiewicz S., Niedziółka P., Szymczak P., *Metody realizacji projektów inwestycyjnych. Planowanie, finansowanie, ocena*, ODiDK, Gdańsk 2004.
- Partnerstwo publiczno-prywatne. Poradnik*, red. B. Korbus, Urząd Zamówień Publicznych, Warszawa 2010.
- Sulkowska K.K., *Partnerstwo publiczno-prywatne jako instrument wspierający inwestycje w sektorze publicznym*, [w:] *Sektor publiczny we współczesnej gospodarce*, red. R. Przygodzka, Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, Białystok 2008.
- Yescombe E.R., *Partnerstwo publiczno-prywatne, zasady wdrażania i finansowania*, Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., Kraków 2008.
- Zysnarski J., *Partnerstwo publiczno-prywatne. Teoria i praktyka*, ODiDK, Gdańsk 2003.

Akty prawne

- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 30 czerwca 2006 r. w sprawie niezbędnych elementów analizy przedsięwzięcia w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego, DzU 2006, nr 125, poz. 866.
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 czerwca 2006 r. w sprawie ryzyk związanych z realizacją przedsięwzięć w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego, DzU 2006, nr 125, poz. 868.
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 9 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego zakresu, form i zasad sporządzania informacji dotyczących umów o partnerstwie publiczno-prywatnym, DzU 2006, nr 125, poz. 867.
- Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym z DzU 2009, nr 19, poz. 100.
- Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym z DzU 2005, nr 169, poz. 1420.

PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP IN POLAND AND CZECH REPUBLIC

Summary: Public-Private Partnership (PPP) is treated as an alternative possibility to solve problems of insufficient public infrastructure. According to the literature, PPP is one of the elements of public sector's changing approach to the execution of its tasks. The legal possibility of transferring part of the sector's responsibility for public tasks to the private sector improves the effectiveness and quality of services and helps multiply the number of investment projects. Besides, the public sector's role that has been passive and subordinated to rigid procedures is being replaced by a flexible approach, where specific types of behavior and processes within the public services sphere are encouraged. In practice there are several forms of PPP activities with different share of private capital. Successful implementation of PPP demands fulfillment of some factors, such as economic efficiency, political and social environment, technical requirements, and first of all – legal regulations.

Keywords: Public Private Partnership, public investment, factors and barriers of the development of PPP.